

Jeg maa altsaa have Lov at sige, at disse Udtalelser maa i Kraft af Sagens Natur i Virkeligheden blive Henstillinger. Med Nationalbanken haves der jo en toaarig Kontrakt, og for saa vidt kan der rent juridisk set ikke paalægges den hverken det ene eller det andet; ikke desto mindre kunde man maaske mene, at man kunde lægge et vist moralsk Pres paa den, men saaledes som det hele er formet, idet der staar: „Udvalget gaar ud fra“, maa jeg mene, at der ikke er Tale om et virkelig alvorligt Pres, men at der kun fremsættes en Anmodning om, at Nationalbankens Ledelse, i al Alvorlighed selvfølgelig, vil overveje dette Problem. Men det maa saa ogsaa yderligere efter min Opfattelse betyde, at hvis Nationalbanken efter sin bedste Overbevisning ud fra den Grundbetragtning, som det ærede Medlem Hr. Rode udtrykte som det fundamentale i hele Rigsdagens Stilling, at det vundne vil man ikke atter tabe noget af, kommer til den Afgørelse, at man ikke kan imødekomme dette Ønske — desværre selvfølgelig, for enhver Borger i dette Land vil jo gerne have, at det her fremsatte Ønske kunde imødekomes —, saa kan man ikke af den Grund rette en Kritik mod Nationalbanken. Og det er for saa vidt det, der for mig er det afgørende i dette Øjeblik. Enhver vil være klar over, at i Løbet af de senere Aar har man paa den ene Side sagt til Nationalbanken, at den forsømmer sin Pligt til at holde vor Krone oppe i en passende Højde, men samtidig har man sagt, naar Nationalbanken har benyttet de Midler, som den uden Hensyn til Valutaloven har raadet over: Ja, men en Diskontoforhøjelse kan vi dog ikke finde os i. Jeg erindrer meget vel, og det gør vel de fleste af Rigsdagens Medlemmer, at daværende Finansminister N. Neergaard i høj Grad blev kritiseret i Anledning af, at han ikke kunde forhindre, at den Diskontoforhøjelse, som i sin Tid fandt Sted, blev effektiv, men jeg maa altsaa have Lov at haabe, at den foreliggende Udtalelse for saa vidt ikke kan skade, hvoraf følger, at jeg ogsaa kan stemme for den, men at den ogsaa vil have til Følge, at en Strid om Handlinger, som eventuelt foretages af Nationalbanken efter denne Udtalelse, bør der ikke kunne blive Tale om.

Jeg maa dernæst, inden jeg kommer til det, jeg sidst vil sige lidt om, have Lov at understrege en Ting, som mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Lange, har været inde paa. Man siger, at Norge er et Bevis paa, at Diskontoen kan nedsættes, uden at der

derved sker noget galt. Men som allerede sagt, foreligger der jo netop for Norge det, at man der har Guldtolden; der har man en Valutaordning, der, om jeg saa maa sige, hviler paa det brede Grundlag, hvorpaa vi, den Gang den nugældende Ordning blev vedtaget, fra vor Side ønskede en Valutaordning skulde hvile. Et saadant bredt Grundlag hviler Ordningen paa i Norge, og det har altsaa vist sig, at hvor dette er Tilfældet, der kan Diskontoen nedsættes, uden at Kronen staar i Fare for at gaa ned, og der kan — det er for saa vidt, naar alt tages i Betragtning, vist en sørgelig Kendsgerning — Kronen stige til Trods for, at den, saa vidt jeg forstaar, mest ansvarlige for det norske Pengevæsen erklærer, at den norske Krone nu har naaet en Højde ud over, hvad der svarer til dens virkelige Værdi, og dette vil vel igen sige, hvad der svarer til dens virkelige Købeværdi i Norge. Dette sidste Moment viser jo, hvor uhyre stor Indflydelse Spekulationen har — ganske vist imod, hvad jeg tidligere havde troet, men af og til maa man jo forandre sin Tro — og senere har det vist sig, at det ikke har hjulpet en Døjt, at den paagældende norske Finansmand udtaler, at efter hans Mening er den norske Krone steget for meget. Naar Spekulationen imidlertid har denne uhyre Virkning, saa maa deraf ogsaa følge, at man i det Øjeblik, man befinder sig i et Spekulationscentrum, maa være ganske overordentlig varsom med at lægge for meget i, hvad man foretager sig af Forandringer, og ganske særlig varsom med Virkningerne af disse Forandringer, saaledes som de fremtræder kort Tid efter.

Jeg maa altsaa hævde, at noget Fortilfælde til Sammenligning med det danske haves der; saa vidt jeg ved, ikke her i Norden. Hvis nogen vilde sammenligne Forholdet med det svenske Forhold, maa jeg hævde, at en saadan Sammenligning kan efter mine Begreber slet ikke med Rimelighed foretages, idet Guldpariteten er indført i Sverige, og Forholdet der har i lange, lange Tider, i al den Tid, vi har debatteret Valutaen, ligget saadan, at Værdien af den svenske Krone saa nogenlunde var den samme, den, der svarede til Guldet. Deraf var Følgen naturligvis atter den — og det er jo det, der her vil blive det afgørende, — at det svenske Prisniveau og Lønningsniveau har indstillet sig paa dette Forhold; men Vanskeligheden for vort Vedkommende er jo netop, at naar vi flytter os fra den lavere Kroneværdi til den højere, sker dette, uden at man i samme Nu kan